

Bruselj, 10. junij 2026
(OR. en)

10392/26

POLGEN 160

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: delegacije
Zadeva: Osemnajstmesečni program Sveta (1. julij 2026–31. december 2027)

Osnutek programa trojčka predsedstev Irske, Litve in Grčije

I. UVOD

Enotnost v raznolikosti – trije koti, vendar en kompas

Trojček predsedstev od atlantskih obal Irske, čez baltsko regijo Litve do sredozemskih vrat Grčije odraža moč in bistvo evropskega projekta: različne zgodovine, izkušnje in stališča, združeni v raznolikosti in usklajeni na podlagi skupne odgovornosti in skupnega cilja.

To geografsko ravnovesje je več kot le simbolizem: odraža razmere, ki danes oblikujejo Unijo, in krepi skupno sposobnost Evrope, da se povezuje, ustvarja, gradi in se odziva na svetovne izzive. Trojček bo to raznolikost skupaj pretvoril v kohezijo in zagotovil, da bodo ukrepi Unije ostali odločni, uravnoteženi, ciljno usmerjeni in resnično evropski.

Trojček se zavezuje, da bo usmerjal delo Sveta Evropske unije glede na izzive in geopolitične pritiske brez primere, zlasti vojno agresijo Rusije proti Ukrajini, ki je eksistencialni izziv za Evropsko unijo, razmere na Bližnjem vzhodu, vključno z izraelsko-palestinskim konfliktom, ter krhanje mednarodnega reda, ki temelji na pravilih, vse to pa ima medsektorske posledice za politično agendo EU.

Da bi Uniji zagotovili potrebna sredstva za obravnavanje teh strateških dolgoročnih ambicij in prednostnih nalog ter za učinkovit odziv na nastajajoče izzive, bo trojček prednostno obravnaval delo v zvezi z večletnim finančnim okvirom in njegovimi sektorskimi predlogi, ki bodo ustrezali potrebam Unije v obdobju 2028–2034.

II. SVOBODNA IN DEMOKRATIČNA EVROPA

Ohranjanje evropskih vrednot v Uniji

Varovanje evropskih vrednot ostaja osrednjega pomena za močno, odporno in združeno Evropo. Spoštovanje temeljnih vrednot, pravne države, demokracije, človekovega dostojanstva, svobode, enakosti in človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, je temelj naše Unije ter podlaga za medsebojno zaupanje in učinkovito ukrepanje na svetovni ravni.

Spodbujanje socialne kohezije, enakosti spolov in enakih možnosti za vse bo horizontalna prednostna naloga trojčka predsedstev.

Demokratična odpornost se bo krepila s tesnejšim sodelovanjem državljanov, priznavanjem osrednje vloge civilne družbe in zaščito svobodnih, neodvisnih in pluralnih medijev ter z odločnim ukrepanjem proti dezinformacijam, sovražnemu govoru ter tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju (FIMI), vključno s ponarejanjem zgodovinskih dejstev.

V okviru teh prizadevanj bo podpiral izvajanje evropskega ščita za demokracijo, pri čemer bo posebno pozornost namenil delu Evropskega centra za demokratično odpornost. Še naprej bo odločno ukrepal proti delitvi, radikalizaciji, terorizmu, nasilnemu ekstremizmu, rasizmu, antisemitizmu, sovraštvu do muslimanov in ksenofobiji.

Trojček bo še naprej spodbujal povezovanje, kulturno in športno raznolikost ter vrednotil ustvarjalno izražanje in sodelovanje, ki imajo pomembno vlogo pri spodbujanju demokracije in evropskih vrednot.

Prizadeval si bo za zaščito državlanskega prostora, spodbujanje dostopa do pravnega varstva na splošno in spodbujanje otrokom prijaznih pravosodnih sistemov po vsej Uniji. Osredotočil se bo zlasti na zaščito mladoletnikov v spletnem okolju, tudi z bojem proti spolni zlorabi otrok na spletu. Prizadeval si bo za krepitev pravne države in zaščito demokratičnih institucij, tudi z mehanizmi za obravnavanje dejanj, ki ogrožajo pravosodni sistem. Trojček si bo prizadeval za zaščito neodvisnosti sodstva in izboljšanje pregledne komunikacije z državljani, da bi se utrdilo zaupanje v demokratične institucije in okrepila legitimnost evropskega projekta.

III. MOČNA IN VARNA EVROPA

Ambiciozna širitev

Širitev EU je geostrateškega pomena za zagotavljanje miru, varnosti, stabilnosti in blaginje po vsej Evropi. Nova geopolitična realnost, ki jo je zaznamovala vojna agresija Rusije proti Ukrajini, poudarja pomen napredka širitvenega procesa.

Trojček bo gradil na zagonu v pristopnih pogajanjih, da bi spodbudil ambiciozen napredek svojih partneric na poti k članstvu v EU v skladu s kopenhavskimi merili, uveljavljenimi načeli in metodologijo.

Zagotovil bo uravnoteženo in pravično obravnavo vseh kandidatk in potencialnih kandidat, hkrati pa ohranil učinkovit, verodostojen, predvidljiv in na dosežkih temelječ pristop. V zvezi s tem bo odločno podprl pot k članstvu Ukrajine, Republike Moldavije ter kandidatk in potencialnih kandidat z Zahodnega Balkana v EU.

Trojček bo še naprej postavljajl notranje temelje in pripravljajl reforme za razširjeno Unijo v skladu z Izjavo iz Granade.

Dosledno in vplivno zunanje delovanje

Trojček bo promoviral Evropsko unijo kot globalno angažiranega in odgovornega akterja, zavezanega podpiranju mednarodnega reda, ki temelji na mednarodnem pravu, vključno z Ustanovno listino ZN, Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) in mednarodnim humanitarnim pravom. Za nadaljnjo krepitev vloge Evropske unije kot globalnega akterja bo trojček podpiral osrednjo vlogo Združenih narodov. Spodbujal bo vzajemno koristna globalna partnerstva s trajnim in predvidljivim razvojnim sodelovanjem in humanitarno pomočjo v skladu s pristopom Ekipe Evropa in strategije Global Gateway. Trojček bo podpiral in spodbujal vlogo EU pri zagotavljanju načelne humanitarne pomoči v skladu z Evropskim soglasjem o humanitarni pomoči.

Trojček ponovno potrjuje svojo neomajno podporo Ukrajini v vseh razsežnostih, vključno s politično, gospodarsko, vojaško, energetske, finančno in humanitarne podpore, v skladu z dolgoročno zavezanostjo EU celovitemu, pravičnemu in trajnemu miru v Ukrajini in Evropi, ki bo zagotavljal neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost Ukrajine znotraj njenih mednarodno priznanih meja ter njeno obnovo. Zagotavljanje trajnostne in predvidljive finančne podpore Ukrajini, tudi po letu 2027, bo ena od glavnih prednostnih nalog trojčka. Trojček si bo prizadeval zagotoviti, da bosta Rusija in Belorusija v celoti odgovarjali za vojne zločine in najhujša kazniva dejanja, storjena v povezavi z vojno agresijo Rusije proti Ukrajini. Prav tako bo še naprej krepil sankcije in boj proti izogibanju tem sankcijam.

Spodbujal bo tudi učinkovit multilateralizem in trajnostni razvoj, tudi z okrepljenim sodelovanjem v okviru sistema ZN ter z vsemi njegovimi agencijami, skladi in programi, v skladu s prednostnimi nalogami in vrednotami EU.

Da bi dosegli napredek pri skupnih ciljih in posebne rezultate, bo trojček posebno pozornost namenil poglobitvi sodelovanja s svetovnimi partnerji, tako na dvostranski ravni kot v okviru mednarodnih in regionalnih organizacij.

Ohranjanje močne osredotočenosti na preprečevanje kriz in konfliktov ter odzivanje nanje, pa tudi mirovno posredovanje bodo še naprej bistvenega pomena za svetovno stabilnost in evropsko varnost. Trojček bo spodbujal okrepljeno situacijsko zavedanje in proaktivno sodelovanje kot bistvena elementa za zaščito svetovne stabilnosti in evropske varnosti.

Ob priznavanju, da krepitev stabilnosti v vzhodnem in južnem sosedstvu EU neposredno prispeva k varnosti Evrope, bo trojček prednostno obravnaval tesnejše sodelovanje s partnerskimi državami kot strateški temelj svojega programa.

Prizadeval si bo tudi okrepiti politiko vzhodnega sosedstva z nadaljnjim sodelovanjem z ustreznimi partnerskimi državami in prek vzhodnega partnerstva. Njegov cilj bo okrepiti demokratično odpornost, reformne procese in regionalno sodelovanje.

Krepitev odnosov z južnim sosedstvom bo ključna prednostna naloga, vključno s poudarkom na učinkovitem izvajanju pakta za Sredozemlje in prilagojenem sodelovanju za reševanje regionalnih izzivov. Trojček si bo prizadeval za poglobitev sodelovanja s partnericami v regiji za spodbujanje stabilnosti, varnosti, blaginje in trajnostnega razvoja.

Spodbujanje miru, stabilnosti in varnosti na Bližnjem vzhodu bo še naprej ključni cilj zunanjega delovanja EU s poudarkom na celoviti, pravični in trajni rešitvi izraelsko-palestinskega konflikta na podlagi rešitve dveh držav. Trojček bo podpiral diplomatske pobude, humanitarno pomoč, prizadevanja za umiritev razmer, obnovo in prizadevanja za celovit, pravičen in trajen mir v skladu z ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta ZN.

Še naprej bo ohranjal močne čezatlantske odnose ter spodbujal trdne, stalne in vzajemno koristne odnose z Združenimi državami Amerike, tudi s tekočim uresničevanjem skupne izjave EU in ZDA ter sodelovanjem na področju gospodarske varnosti, da se zagotovi stabilno in predvidljivo okolje za državljane in podjetja. Trojček priznava pomen odpornega strateškega partnerstva s Kanado, ki temelji na skupnih demokratičnih vrednotah in skupnih interesih.

Spodbujanje in podpiranje pozitivnih odnosov med EU in Združenim kraljestvom bosta še naprej visoko na dnevnem redu trojčka. Še naprej si bo prizadeval za prenovljen načrt za okrepljeno sodelovanje, ki bo temeljil na skupnih interesih ter celovitem, pravočasnem in doslednem izvajanju obstoječih sporazumov.

Ker Arktika postaja čedalje bolj strateško pomembna, bo trojček zagotovil močnejšo vlogo Unije pri spodbujanju rasti in zagotavljanju celovite varnosti na skrajnem severu, tudi pred izzivi, ki jih predstavljata Rusija in Kitajska.

Trojček bo še naprej krepil in dodatno povečal strateško osredotočenost, prisotnost, prepoznavnost in ukrepe EU, vključno s trgovino v indijsko-pacifiški regiji, in sicer z izvajanjem strategije EU za indijsko-pacifiško regijo in okrepljenim sodelovanjem z regionalnimi organizacijami, zlasti z nadgradnjo odnosov EU z Združenjem držav jugovzhodne Azije (ASEAN) v celovito strateško partnerstvo.

Odnose z Latinsko Ameriko in Karibi bo dodatno okrepil s političnim dialogom, pravosodnim sodelovanjem in sodelovanjem na področju odkrivanja in pregona, gospodarskim sodelovanjem, naložbami ter podporo regionalnemu povezovanju in trajnostnemu razvoju.

Trojček si bo prizadeval za okrepitev odnosov EU z Afriko, tudi s strateškim partnerstvom med EU in Afriško unijo.

Še naprej bo razvijal odnose med EU in državami Efte, ki so del EGP, da bi zagotovil nemoteno delovanje in poglobitev enotnega trga.

Spodbujanje trajnostnega razvoja in izvajanje ciljev trajnostnega razvoja bosta še naprej osrednjega pomena za zunanje delovanje EU, pri čemer bo posebna pozornost namenjena odpornosti proti podnebnim spremembam in ranljivim partnerjem, vključno z najmanj razvitimi državami in malimi otoškimi državami v razvoju.

Spodbujala se bo tudi medregionalna povezljivost kot gonilo trajnostne rasti in odpornih globalnih partnerstev.

Strateško delovanje na področju varnosti in obrambe

Trojček bo podpiral razvoj in učinkovito izvajanje skupne varnostne in obrambne politike EU (SVOP), vključno s civilnimi misijami in operacijami, kot osrednjega stebra sposobnosti Unije za obvladovanje kriz in obravnavanje groženj, krepitev odpornosti in zaščito njenih interesov po vsem svetu.

Trojček bo dejavno podpiral napredek ključnih varnostnih in obrambnih pobud EU, med drugim:

- z nujno okrepitevijo obrambnih zmogljivosti ob upoštevanju načrta za obrambno pripravljenost do leta 2030 in njegovih vodilnih pobud,
- z zaščito strateške infrastrukture,
- s povečanjem prizadevanj za krepitev zmogljivosti, zlasti vzdolž vzhodnega krila, s čimer se krepijo varnost in obramba Unije ter njena sposobnost učinkovitega odzivanja na sedanje in nastajajoče grožnje,
- z varnostnimi in obrambnimi partnerstvi ter sodelovanjem na področju varnosti in obrambe s podobno mislečimi partnericami.

Spodbujal bo vključujoče in vzajemno koristno sodelovanje med EU in zvezo NATO ob polnem spoštovanju načel iz Pogodb in načel, ki jih je določil Evropski svet, pri čemer ne bo posegal v poseben značaj varnostne in obrambne politike nekaterih držav članic, upošteval pa bo varnostne in obrambne interese vseh držav članic.

Trojček si bo prizadeval za povečanje odpornosti in konkurenčnosti evropske obrambne tehnološko-industrijske baze (EDTIB) z vseobsegajočim 360-stopinjskim pristopom. To bo prispevalo k oblikovanju trdnejšega, bolj povezanega in učinkovitejšega enotnega trga za obrambo, s čimer se bodo okrepile dolgoročna varnost, inovacije in industrijske zmogljivosti EU po vsej Uniji.

Izboljšanje vojaške mobilnosti v EU in zunaj nje bo še naprej prednostna naloga, tudi s ciljno usmerjenimi naložbami v prometno infrastrukturo in njeno odpornost. Trojček bo sodeloval z državami članicami pri odpravljanju obstoječih ovir in kreptvi zmogljivosti za olajšanje hitrih in varnih premikov vojaškega osebja, materiala in sredstev.

Prizadeval si bo zagotoviti, da bodo evropske vesoljske zmogljivosti v celoti operativne, odporne in suverene. Podpiral bo prizadevanja za zaščito in razvoj neodvisnih vesoljskih sistemov in infrastrukture ob priznavanju njihove ključne vloge pri varnosti, obrambi in kritičnih civilnih uporabah.

Trojček bo povečal gospodarsko varnost EU, zmanjšal škodljive visokotvegane odvisnosti ter diverzificiral in zaščitil strateške dobavne verige, tudi z okrepitevijo pomorske varnosti.

Okrepil bo svoja prizadevanja za boj proti fizičnim, kibernetским in hibridnim grožnjam, vključno s tujim manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem. Trojček bo nadaljeval izvajanje strategije notranje varnosti (ProtectEU) kot načrta za zaščito Unije in njenih državljanov pred grožnjami njihovi varnosti. Podpiral bo krepitev situacijskega zavedanja, odvracanja, pripravljenosti, spremljanja in zmogljivosti odzivanja, da bi se zaščitile demokratične institucije in kritična infrastruktura, vključno s pomorsko in družbeno odpornostjo.

Trojček bo spodbujal celosten pristop, ki bo povezoval zaupanja vredno in etično uvajanje umetne inteligence, podatkovno suverenost in kibernetško odpornost. Spodbujal bo varno in odgovorno uporabo nastajajočih tehnologij na področju varnosti in obrambe.

V skladu s temi prednostnimi nalogami bo trojček okrepil varnost in zaupanje v evropski digitalni ekosistem. Hkrati bo okrepil okvire odgovornega upravljanja za zmanjšanje varnostnih tveganj, povezanih z digitalno preobrazbo.

Celovit pristop k migracijam

Trojček priznava, da je treba zagotoviti v celoti in učinkovito delujoč skupni azilni in migracijski sistem, tudi z učinkovito in celovito uporabo pakta o migracijah in azilu ter zagotavljanjem ravnovesja med odgovornostjo in solidarnostjo.

Pri svojem delu se bo osredotočil na trden, pravičen in učinkovit azilni sistem, ki zagotavlja zaščito tistim, ki jo potrebujejo, hkrati pa preprečuje zlorabo naših pravil.

Okrepil bo prizadevanja za preprečevanje in obravnavanje nedovoljenih migracij ter boj proti instrumentalizaciji in uporabi migracij kot orožja, pri čemer bo migracije priznal kot hibridno grožnjo ter resen izziv za varnost in stabilnost Unije.

Trojček si bo prizadeval zagotoviti pravično, trdno in učinkovito skupno politiko EU na področju vračanja s poudarkom na zagotavljanju trajnosti vračanja in reintegracije z okrepljenim sodelovanjem z državami izvora in tranzita. To bo vključevalo učinkovitejšo uporabo vzvodov in spodbud, ki jih ima EU na voljo, ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in človekovega dostojanstva. Trojček bo spodbujal tudi uporabo sodobnih tehnologij pri upravljanju migracij in azila, da bi se izboljšala njegova učinkovitost in racionalizirali postopki.

Trojček podpira dobro delujoče schengensko območje, da bi ohranili neovirano prosto gibanje oseb in koristi, ki jih to prinaša našim družbam in gospodarstvu. Da bi vzpostavili varno schengensko območje, bo trojček podpiral trdno in učinkovito upravljanje zunanjih meja EU v skladu z načeli integriranega upravljanja meja, skupaj z nujnimi izravnalnimi ukrepi sodelovanja. V ta namen se bo trojček zavzemal za pragmatičen in preudaren pristop na nacionalni ravni in ravni Unije, ki bo upošteval vse večje varnostne izzive na zunanjih mejah in zunaj njih. To med drugim vključuje krepitev zmogljivosti držav članic za upravljanje meja ter okrepitev vloge agencije Frontex pri usklajevanju in operativni pomoči. Na zunanjih mejah se bodo še naprej spodbujale in izkoriščale napredne tehnološke rešitve, vključno z zmogljivostmi, kar zadeva drone in obrambo pred njimi, ter nadzornimi in analitičnimi orodji. Trojček bo dal prednost okrepitvi prizadevanj za zagotovitev popolne interoperabilnosti informacijskih sistemov in močnejše vizumske politike EU.

Zunanja razsežnost migracij bo še naprej ključna prednostna naloga. Trojček bo okrepil celovito sodelovanje s tretjimi državami, tudi z inovativnimi rešitvami in prilagojenimi partnerstvi, ob polnem spoštovanju temeljnih pravic. Velik pomen bo dal razvoju partnerstev in krejitvi sodelovanja s ključnimi državami v Sredozemlju, Afriki, na Bližnjem vzhodu, v jugovzhodni Aziji in vzdolž različnih migracijskih poti – v skladu s pristopom celotne poti – pri čemer bo migracijske izzive obravnaval na vzajemno koristen način.

Trojček si bo prizadeval tudi za razvoj zakonitih migracijskih poti za odpravo pomanjkanja delovne sile v državah članicah v okviru agende EU za spretnosti in talente, zlasti z razvojem partnerstev EU za privabljanje talentov s tretjimi državami, kar bo okrepilo tudi sodelovanje na področju vračanja. Trojček bo podpiral zakonite in urejene migracije v EU ter tako prispeval h konkurenčnosti in blaginji Unije.

Okrepil bo tudi prizadevanja za boj proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi s spodbujanjem usklajenih pobud EU in okrepljenim sodelovanjem z mednarodnimi partnerji. Ti ukrepi se bodo izvajali popolnoma v skladu z mednarodnim pravom, hkrati pa bodo varovali življenja in pravice migrantov.

Krepitev naše varnosti in zaščita naših državljanov

Trojček bo okrepil energetske varnost in odpornost, tudi z izvajanjem načrta REPowerEU, in se pri tem izogibal ustvarjanju novih strateških odvisnosti. Prednostno bo obravnaval zanesljivost oskrbe, suverenost in cenovno dostopnost, podpiral zeleno industrijsko rast ter spodbujal naložbe v energijo in kritično infrastrukturo, vključno s kritično pomorsko infrastrukturo, izboljšal pripravljenost, spremljanje in zmogljivosti za popravila ter ščitil pred nastajajočimi grožnjami. Poleg tega si bo prizadeval zmanjšati tveganja za jedrske varnost, povezana z zahtevnim varnostnim okoljem v sosedstvu EU.

Trojček si bo prizadeval zagotoviti cenovno dostopne in vzdržne cene energije, ki so temelj gospodarske odpornosti, konkurenčnosti in socialne kohezije po vsej Uniji. Glede na še kar trajajočo nestanovitnost trga in potrebe energetskega prehoda, bo dal prednost krepitvi odpornosti in diverzifikaciji oskrbe z energijo, krepitvi energetske varnosti, zmanjševanju zunanjih odvisnosti in spodbujanju regionalnega sodelovanja. Pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije se bo podpiralo zlasti v regijah, v katerih so dobre razmere za pridobivanje sončne in vetrne energije, poleg naložb v shranjevanje energije in posodobitev omrežja, da se zagotovi prožnost sistema. Prizadevanja bodo osredotočena tudi na krepitev notranjega energetskega trga, da bi se razvil v pravo energetske unije, izboljšanje preglednosti cen in pospešeno uvajanje nastajajočih tehnologij. Hkrati je treba zaščititi ranljive potrošnike in podjetja, vključno z energetske intenzivnimi panogami, pred pretiranim nihanjem cen, pri tem pa ohraniti učinkovite tržne signale, ki spodbujajo k razogljičenju.

Trojček bo okrepil odpornost ter povečal zmogljivosti in zmožnosti za preprečevanje kriz ter pripravljenost in odzivanje nanje s pristopom, ki upošteva vse nevarnosti in celotno družbo, kar vključuje naravne nesreče, konflikte, izredne zdravstvene razmere ter kibernetске in hibridne grožnje. Podpiral bo tekoče delo v zvezi s strategijo za unijo pripravljenosti.

Okrepil bo odpornost kritične infrastrukture, tudi plačilne in digitalne ter pomorske infrastrukture, proti fizičnim in digitalnim grožnjam za bistvene in pomembne subjekte (direktiva NIS 2) ter kritične subjekte (direktiva CER), izvajal celovite ocene tveganja in izboljšal medsektorsko usklajevanje, da bo zagotovljena kontinuiteta bistvenih storitev.

Trojček se zavezuje, da bo okrepil sodelovanje med organi odkrivanja in pregona in pravosodnimi organi pri njihovi nalogi, da Evropa ostane varna in da se ohrani vladavina prava. Podpiral bo učinkovito sodelovanje, skupne operacije in izmenjavo informacij, tudi prek meja. Na spreminjajoče se kriminalne trende in nove tehnologije se bo odzval s prizadevanji za krepitev sodelovanja pri odkrivanju in pregonu kaznivih dejanj ter pravosodnega sodelovanja s tretjimi državami, pa tudi za nadaljnjo krepitev vloge ustreznih agencij in organov EU.

Z razbitjem mrež za tihotapljenje ljudi ter bojem proti trgovini s prepovedanimi drogami, tihotapljenju in drugim vrstam čezmejnega kriminala bo pospešil ukrepe za boj proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu. Podpiral bo prizadevanja za varovanje meja EU. Trojček si bo z uporabo sodobnih orodij IT in nastajajočih tehnologij, tudi UI, prizadeval izboljšati odkrivanje, zbiranje informacij in operativno učinkovitost pri razbijanju kriminalnih mrež.

Poseben poudarek bo namenil pripravljenosti ter varstvu kulturne dediščine, tudi zaščitnim ukrepom proti vplivom podnebnih sprememb, ter strategijam za preprečevanje, pripravljenost in obnovo kulturnih dobrin in zavodov.

Trojček bo okrepil zdravstveno varnost in odpornost sistema z izboljšanjem pripravljenosti, preprečevanja in varovanja javnega zdravja, tudi duševnega. Prepričan je, da se bo z okrepitevijo socialne varnosti, kar vključuje reševanje demografskih izzivov, povečala odpornost družbe v povezavi z dolgoročnimi spremembami.

Za trojček sta zelo pomembni zaščita otrok pred škodljivimi in manipulativnimi vsebinami in praksami na spletu ter krepitev zaščitnih mehanizmov prek spodbujanja varnejših spletnih izkušenj.

Trojček bo poskrbel za boljšo zaščito državljanov s krepitvijo konzularnega sodelovanja zunaj EU, izboljšanjem usklajevanja med državami članicami in z delegacijami EU ter z uporabo digitalnih orodij za zagotavljanje učinkovite pomoči v kriznih razmerah.

Trojček bo še okrepil prehransko varnost Evrope s povečanjem odpornosti v celotni prehranski verigi in zagotavljanjem zanesljivega dostopa do varne in cenovno dostopne hrane, tudi v času kriz.

IV. USPEŠNA IN KONKURENČNA EVROPA

Oblikovanje močnejše in uspešnejše Unije

Trojček bo dokončal delo v zvezi z večletnim finančnim okvirom, ki bo ustrezal potrebam Unije v obdobju 2028–2034. Novi dolgoročni proračun bo zasnovan tako, da bo imela EU v prihodnjih letih na voljo dovolj sredstev za uresničitev strateških dolgoročnih ambicij in prednostnih nalog ter za učinkovito odzivanje na nove izzive.

Krepitev konkurenčnosti

Trojček bo ambiciozno nadaljeval izvajanje strategije za enotni trg v vseh njenih razsežnostih v skladu z agendo „ena Evropa, en trg“. Ponavlja svojo zavezo, da si bo prizadeval za odpravo ovir, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji in praktične koristi za podjetja, zlasti za mala in srednja podjetja (MSP), javne organe, potrošnike in delavce. Prednost bo tudi v prihodnje namenjena izvrševanju in enotnemu izvajanju pravil enotnega trga ter agendi EU za poenostavitev in boljše pravno urejanje, da bi se zmanjšala regulativna in upravna bremena, zagotovila skladnost novih pobud EU z načeli boljšega pravnega urejanja in okrepila konkurenčnost.

Trojček si bo prizadeval za nadaljnji razvoj in poglobitev unije prihrankov in naložb ter spodbujal bolj povezane kapitalske trge in dobro delujoč bančni sektor po vsej EU, pri čemer je cilj mobilizirati javni in zasebni kapital, okrepiti dolgoročno finančno stabilnost Unije in prispevati h konkurenčnosti Unije. Prednost bo še naprej namenjena prizadevanjem Unije za boj proti davčnim utajam in izogibanju davkom, da se prepreči tveganje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička na ravni EU in mednarodni ravni.

Trojček se bo osredotočil na razvoj kapitalskih trgov za naložbe v širitev podjetij, kar bo inovativnim podjetjem omogočilo dostop do financiranja, ki ga potrebujejo za rast, inovacije in širitev na enotnem trgu in po svetu.

Trojček bo s spodbujanjem ustreznih instrumentov EU in partnerstev nadgradil strategijo EU za gospodarsko varnost, da se zaščitijo varnost in gospodarski interesi Unije, hkrati pa ohranita odprtost in celovitost enotnega trga. V zvezi s tem se bo osredotočil na to, da se zmanjša ranljivost Unije za visokotvegane strateške zunanje odvisnosti v občutljivih sektorjih, ter na diverzifikacijo in zavarovanje strateških dobavnih verig, da se zaščitijo gospodarski interesi Unije, hkrati pa ohranita odprtost in celovitost enotnega trga.

Trojček bo spodbujal odprt in na pravilih temelječ trgovinski sistem, ki krepi gospodarsko odpornost EU, podpira diverzifikacijo trga in zagotavlja enake konkurenčne pogoje. Trojček ostaja zavezan reformi STO, tudi ponovni vzpostavitvi učinkovitega sistema za reševanje sporov. Trojček bo še naprej širil in izvajal mrežo sporazumov EU o prosti trgovini. Trojček meni, da je carina temelj dobro delujočega enotnega trga in trgovine, pa tudi varnosti meja in prizadevanj za boj proti tihotapljenju. Trojček bo zagotovil nadaljnji napredek pri izvajanju carinske reforme v skladu z vizijo digitalizirane, na podatkih temelječe carine EU s posodobljenimi carinskimi postopki.

Trojček je zavezan spodbujanju trajnostnega in odpornega kmetijskega sektorja, ki bo tudi v prihodnje zagotavljal prehransko varnost s prehranskimi sistemi, primernimi za prihodnost. Poudarja tudi, da je treba okrepiti podeželske skupnosti in kmete, zlasti na podeželskih območjih z visokim podnebnim tveganjem, ter se lotiti reševanja nujnih izzivov, ki jih predstavljajo dezertifikacija, degradacija tal in suša, s posebnim poudarkom na strategiji za odpornost v zvezi z vodo. Trojček priznava tudi pomen gozdov pri blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter zagotavljanju trajnostnih obnovljivih lesnih proizvodov za razogljičenje našega grajenega okolja. Trojček si bo prizadeval tudi za sektor morske hrane, ki bo podpiral tako trajnostnost in odpornost v sektorjih ribištva in akvakulture kot tudi podeželske obalne skupnosti.

Trojček bo prednostno obravnaval nadaljnje razogljičenje in krepitev industrijskega, prometnega in energetskega sektorja EU, da se okrepi konkurenčnost in odpornost. Prizadeval si bo za spodbujanje čistih tehnologij in industrijske politike EU, ki temelji na inovacijah, ter za pospešitev prehoda na krožno gospodarstvo, s čimer se bo okrepila konkurenčna prednost Unije, zlasti za MSP.

Trojček si bo prizadeval zagotoviti povezljivost v digitalnem, energetskem in prometnem sektorju, tudi s spodbujanjem trajnostne, konkurenčne in varne povezljivosti po vsej Evropi. Nadaljeval bo prizadevanja za zaščito in povečanje odpornosti obstoječe in načrtovane kritične energetske, digitalne in prometne infrastrukture, tudi podmorske.

Kar zadeva pomorski sektor, trojček priznava, da je pomorski promet strateškega pomena za konkurenčnost, odpornost in energetske varnost Evrope, in hkrati podpira preoblikovanje evropskih pristanišč v vozlišča modrega gospodarstva ter spodbujevalce trajnostne trgovine in vključujoče modre rasti, podpiral pa bo tudi ambiciozno upravljanje oceanov.

Trojček pripisuje velik pomen krepitevi tehnološke konkurenčnosti EU in bo nadaljeval delo v zvezi z regulativnim okvirom za telekomunikacije, ki olajšuje inovacije, spodbuja naložbe v digitalna omrežja in zagotavlja zanesljivo varstvo pravic potrošnikov. Poleg tega si bo prizadeval okrepiti varstvo potrošnikov z obravnavanjem novih tveganj za potrošnike, ki se pojavljajo v sedanjem geopolitičnem in digitalnem prostoru.

Trojček si bo prizadeval tudi za razvoj trajnostnega turizma, zlasti z izkoriščanjem in uporabo preobrazbenih digitalnih tehnologij, kot so orodja umetne inteligence, v turističnem sektorju.

V zvezi s tem trojček priznava tudi pomen spretnosti, vključno z vseživljenjskim učenjem, poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, za konkurenčnost in odpornost EU, in si bo prizadeval spodbujati razvoj spretnosti, potrebnih za podporo dvojnemu prehodu Evrope.

Poseben poudarek bo namenjen podpiranju zdravega prebivalstva in izboljšanju kakovosti življenja naših državljanov, kar omogoča zdravo gospodarstvo.

Zagotavljanje uspešnega zelenega in digitalnega prehoda

Trojček poudarja svojo zavezanost uspešnemu spodbujanju zelenega in digitalnega prehoda ter zagotavljanju prihodnosti s pravočasnimi in učinkovitimi podnebnimi ukrepi, pri čemer nihče ne bo puščen ob strani. Nadaljeval bo prehod Unije na podnebno nevtralnost do leta 2050 in uresničevanje njenega podnebnega cilja za leto 2040, zlasti z napredkom pri pogajanjih o podnebnem in energetskem okviru Unije za obdobje po letu 2030. Prizadeval si bo, da bo imela EU vodilno vlogo na svetovnem prizorišču v okviru mednarodnih pogajanj o podnebjju, biotski raznovrstnosti, plastiki in onesnaženosti zraka, kemikalijah in odpadkih.

Poleg tega si bo trojček prizadeval za nadaljevanje ohranjanja narave, ekosistemov in biotske raznovrstnosti, ob hkratni krepitvi odpornosti proti ekstremnim naravnim dogodkom, zlasti vročinskim valom, gozdnim požarom v naravi, sušam in poplavam. V povezavi s tem bo prednostna naloga tudi krepitev odpornosti v zvezi z vodo po vsej Uniji, s posebnim poudarkom na okviru za varstvo in učinkovito gospodarjenje z vodnimi viri.

Trojček bo še naprej dajal prednost energetske varnosti EU in njeni oskrbi z energijo, tako da si bo prizadeval za pravo energetske unije z oblikovanjem skupnega, interoperabilnega in povezanega evropskega energetskega trga, pri čemer je cilj doseči medsebojno povezljivost, energetske varnost in odpraviti neenakosti. Za to bo zlasti treba podpirati cenovno dostopno električno energijo, izboljšati medsebojne povezave, okrepiti prožnost sistema in shranjevanja energije ter povezovati območja z velikim potencialom za čisto energijo in energijo iz obnovljivih virov z območji velikega povpraševanja, tudi iz geografsko izoliranih držav članic in otokov.

Trojček bo prispeval h krepitvi vodilne vloge Unije pri razvoju svetovnih digitalnih pravil in standardov, na primer na področju umetne inteligence, ter strateških partnerstev za uresničitev digitalnih ciljev EU, hkrati pa se bo zavzemal za svetovni digitalni prostor, ki bo odprt, varen, vključujoč in bo temeljil na človekovih pravicah.

Spodbujanje znanosti, inovacij in podjetjem prijaznega okolja

Trojček izpostavlja pomen spodbujanja in pospeševanja raziskav in inovacij za doseganje znanstvenih in družbenih koristi. Raziskave in inovacije omogočajo in olajšujejo dolgoročno konkurenčnost, varnost in vrednote Unije. Podpora vrhunskim raziskavam in inovacijam je ključni del ukrepov za doseganje dvojnega prehoda EU in zagotavljanje podjetjem prijaznega okolja. V zvezi s tem trojček pripisuje velik pomen krepitvi evropskih raziskovalnih zmogljivosti na področju nastajajočih in omogočitvenih tehnologij, privabljanju in ohranjanju talentov, pospeševanju inovacij, spodbujanju mednarodnega sodelovanja ob ustreznem upoštevanju varnosti raziskav kot dela splošne gospodarske varnosti ter doseganju industrijske moči v ključnih sektorjih, vključno z vesoljem, polprevodniki, umetno inteligenco, fotoniko in vedami o življenju.

Trojček nadalje priznava pomen močnih in dobro delujočih ekosistemov intelektualne lastnine in avtorskih pravic, ki imajo ključno vlogo pri tem, da se raziskave, inovacije in ustvarjalnost pretvorijo v gospodarsko in družbeno vrednost, ter pri podpiranju rasti in konkurenčnosti evropskih inovatorjev ter kulturnih in ustvarjalnih industrij.

Skupen napredek

Trojček si bo s krepitvijo socialne razsežnosti politik EU, pa tudi razsežnosti, ki se osredotoča na enakost, zlasti na področju zdravja in zaposlovanja, prizadeval za to, da bo EU privlačen kraj za življenje in delo, in zagotovil, da bo dvojni prehod koristil vsem in da nihče ne bo puščen ob strani. Kohezijska politika bo še naprej osrednjega pomena za odpravljanje socialnih, ekonomskih in teritorialnih razlik, krepitev konkurenčnosti in odpornosti ter podporo najbolj prikrajšanim, podeželskim, oddaljenim in najbolj oddaljenim regijam.

Trojček bo spodbujal celovito evropsko politiko glede otokov na različnih področjih, in sicer prometu, naložbah, energetske samozadostnosti, odpornosti proti podnebnim spremembam in digitalni povezljivosti. Poleg tega si bo prizadeval za rešitve za zagotavljanje naložb za izboljšanje povezljivosti in širše teritorialne kohezije.

Trojček priznava, da ima lahko EU podporno vlogo pri lažšanju stanovanjskih izzivov z izvajanjem evropskega načrta za cenovno dostopna stanovanja. Prizadeval si bo tudi za reševanje demografskih izzivov EU z usklajevanjem skupnih ukrepov in pobud EU ter sprejemanjem ustreznih ukrepov za obravnavanje demografskih trendov.

Trojček si bo prizadeval zagotavljati enakost spolov, enake možnosti in vključevanje, zlasti za mlade, invalide in ranljive skupine. Njegov cilj bo izboljšati dostop do trga dela, ustvariti kakovostna delovna mesta za vse ter odpraviti pomanjkanje spretnosti in delovne sile. Poleg tega si bomo prizadevali pospešiti zmanjševanje revščine v skladu s ciljem EU za leto 2030.

Trojček bo pospešil sedanja prizadevanja za nadaljnji razvoj evropske zdravstvene unije. Osredotočil se bo na krepitev evropskih medicinskih pripomočkov in biotehnoloških ekosistemov, povezanih z zdravjem, vključno s harmonizacijo postopkov kliničnih preskušanj, da bi se okrepil vodilni položaj EU v svetu na področju biotehnologij in kliničnih raziskav. Zdravstvena in socialna odpornost se bosta okrepili z izboljševanjem zdravstvenih sistemov in pripravljenosti, hkrati pa se bosta spodbujali digitalizacija in odzivna uporaba umetne inteligence, kjer je to ustrezno.

Trojček bo še naprej razvijal v prihodnost usmerjeno mladinsko politiko in si še naprej prizadeval za spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnih procesih, pri čemer se bo osredotočal na izobraževalne politike kot ključno orodje za spodbujanje medijske pismenosti ter ohranjanje demokracije in socialne kohezije v digitalni dobi. Trojček bo spodbujal varno in zdravo uporabo digitalnih orodij ter obravnaval dezinformacije, kibernetško ustrahovanje in sovražni govor.

Trojček bo prednostno obravnaval medosebno nasilje, pri čemer si bo prizadeval za celovito agendo EU za učinkovito preprečevanje nasilja v družini in nasilja nad mladoletniki po vse Uniji ter boj proti njima.

*
**

Trojček družni isti cilj – skupaj si bo prizadeval za uresničitev skupnih ciljev Unije, da bi zagotovili uspešno, varno in konkurenčno Evropo.
